

Sprawozdanie merytoryczne Stowarzyszenia „Centrum na Wschodzie” za rok 2021

/31 marca 2022/

Wychodzimy ludziom naprzeciw

Działamy po to, aby ludzie byli równo traktowani i czuli się potrzebni, bez względu na to kim są, jak wyglądają, czy są sprawni, gdzie mieszkają. Osoby niewidome, na wózku zachęcamy do wyjścia z domu. Pomagamy zakładać stowarzyszenia i spółdzielnie, a te prowadzą przedszkola, organizują koncerty na wsi, przyciągają turystów. Ludzie znajdują pracę.

Pilnujemy, aby samorzędy służyły mieszkańcom i sensownie wydawały pieniądze.

Dbamy o to, aby osoba na wózku mogła dotrzeć do biblioteki, lekarza, na lokalny festyn.

Interweniujemy w urzędach, udzielamy setek porad, organizujemy dziesiątki szkoleń i debat.

*Dzięki nam osoby z niepełnosprawnościami zostają wolontariuszami,
a wielu z nich podejmuje także pracę zawodową.*

I. Informacje podstawowe

Stowarzyszenie zostało zarejestrowane 31 grudnia 2010 roku.

KRS: 0000374937

NIP: 544 153 08 18

REGON: 200415344

Dane kontaktowe:

adres do korespondencji: Omola 111, 17-306 Dziadkowice

tel.: 600 881 572

email: stowarzyszenie@centrumnawschodzie.pl

www: www.centrumnawschodzie.pl

Facebook:

Główna strona Stowarzyszenia: <https://www.facebook.com/centrumnawschodzie/>

PełnoAktywni-SamoSprawni: <https://www.facebook.com/PelnoAktywni/>

Podlaska Sieć Samopomocowa „PODAJ DALEJ”: <https://www.facebook.com/PSSPodajDalej>

Telewizja NGOtv: <https://www.facebook.com/telewizjangotv#>

Subregionalny Węzeł NGO (Siemiatycze – Bielsk Podlaski – Hajnówka)
<https://www.facebook.com/groups/1085068348194767/>

Koła Gospodyń Wiejskich: <https://www.facebook.com/PyzaKGW/>

Białe Kapelusze: <https://www.facebook.com/BialeKapelusze100/>

Youtube:

Główna strona Stowarzyszenia:
<https://www.youtube.com/@stowarzyszeniecentrumnawsc5968/videos>

Telewizja NGOtv: <https://www.youtube.com/@ngotv7216/featured>

Cele statutowe:

- wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju Podlasia, w szczególności podlaskich wsi - jako miejsc aktywności społecznej, ekonomicznej i kulturalnej,
- przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społeczno-zawodowego i dyskryminacji, w tym wykluczenia cyfrowego,
- wyrównywanie szans mieszkańców wsi w dostępie do edukacji i kultury, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- propagowanie czynnego i twórczego sposobu funkcjonowania społeczności lokalnych, w zgodzie z naturą, tradycją i współczesnością,
- promowanie modelu uczenia się przez całe życie, rozwijanie różnych form kształcenia ustawicznego,
- wzmacnianie poczucia współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego,
- rozwijanie uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, ze szczególnym uwzględnieniem grup marginalizowanych,
- rozwijanie i promocja turystyki na Podlasiu,
- ochrona dziedzictwa kulturowego podlaskiej wsi i typowej architektury wiejskiej,
- promowanie partnerstwa pomiędzy sektorem pozarządowym a samorządem lokalnym i regionalnym oraz podmiotami gospodarczymi,
- wspieranie i promowanie rozwoju społeczeństwa informacyjnego,
- upowszechnianie idei i zasad ekonomii społecznej,
- promowanie idei integracji europejskiej,
- działalność charytatywna,
- działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
- promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
- działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn,
- działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- promocja i organizacja wolontariatu.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- tworzenie i wdrażanie programów i projektów zgodnych z celami Stowarzyszenia, w szczególności skierowanych do: społeczności lokalnych, dzieci i młodzieży, kobiet, osób bezrobotnych, przedsiębiorców, rolników, administracji samorządowej, osób powracających z emigracji, osób zagrożonych wykluczeniem społeczno-zawodowym,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń, w tym e-learningowych,
- prowadzenie poradnictwa i konsultacji,
- organizowanie imprez promujących walory turystyczne ziemi podlaskiej oraz poszczególnych gmin,

- tworzenie i prowadzenie tematycznych portali internetowych zgodnie z celami Stowarzyszenia,
- organizowanie i prowadzenie programów stypendialnych,
- zbieranie, udostępnianie i rozpowszechnianie informacji zgodnie z celami Stowarzyszenia,
- organizowanie i udział w spotkaniach, konferencjach, seminariach i wykładach o zasięgu krajowym i międzynarodowym,
- organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych,
- prowadzenie badań naukowych,
- wydawanie książek, czasopism, broszur związanych z celami Stowarzyszenia,
- prowadzenie badań społecznych oraz opracowywanie ekspertyz i raportów zgodnie z celami Stowarzyszenia,
- działalność promocyjną w zakresie zgodnym z celami Stowarzyszenia,
- współdziałanie ze środkami komunikacji społecznej,
- realizowanie prac i przedsięwzięć zgodnych z celami Stowarzyszenia, zleconych przez inne instytucje i organizacje,
- współpracę z organizacjami i instytucjami, krajowymi i zagranicznymi, prowadzącymi działalność zbliżoną do celów Stowarzyszenia.

Zarząd

Katarzyna Maria Kamecka-Lach (prezes)
Adam Bogumił Kamecki-Lach (wiceprezes)
Piotr Wojdat (członek zarządu)

Komisja Rewizyjna

Aneta Ostrowska (przewodnicząca)
Jerzy Silwestrowicz

Stowarzyszenie na koniec 2021 r. miało w składzie 12 członków (5 kobiet i 7 mężczyzn), w tym 3 osoby z niepełnosprawnościami (także w organach statutowych). Ponadto ze stowarzyszeniem jest związanych (długoterminowo i akcyjnie) ponad 100 wolontariuszy.

II. Finanse

Przychód: 234.370.45 zł

Koszty: 233.461,68 zł

Wynik finansowy: 908,77 zł

Informacja o strukturze przychodów:

- Składki członkowskie: 650,00 zł
- Dotacje i granty: 230.507,45 zł
- Przychody z darowizn pieniężnych od osób indywidualnych: 3.213,00 zł

Informacje o strukturze kosztów:

- Koszty realizacji zadań statutowych: 233.184,94 zł
- Koszty administracyjne: 276,72 zł
- Pozostałe koszty (finansowe, operacyjne) : 0,02 zł

III. DOTACJE, GRANTY

1. Dotacja z Narodowego Instytutu Wolności – CRSO

W 2021 r. wygramy konkurs na realizację 3-letniego projektu pn. „**Podaj Dalej – Podlaska Sieć Samopomocowa**”. Łącznie na 3 lata przyznano nam dotację w wysokości 257.590 zł z [Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego](#) ze środków Programu Fundusz Inicjatywy Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030.

Projekt realizowany jest w okresie: **wrzesień 2021 r. – wrzesień 2023 r.**, na terenie Subregionu Bielskiego, obejmującego powiaty: **siemiatycki, bielski, hajnowski**.

Na 2021 r. otrzymaliśmy pierwszą część dotacji w wysokości **103.320,00 zł** i dzięki niej zrealizowaliśmy następujące działania:

- zorganizowaliśmy 4 spotkania sieciujące dla NGO i grup nieformalnych;
- zaprojektowaliśmy internetową platformę pomocową;
- przeprowadziliśmy szkolenie dla NGO w ramach programu edukacyjnego Lider Samopomocy, temat szkolenia: „Potencjał i zasoby pracy lidera działań samopomocowych”;
- zawiązaliśmy Forum Szkolnych Koordynatorów Wolontariatu;
- razem z młodzieżą ze szkolnych kół wolontariatu przeprowadziliśmy 3 akcje pomocowe dla chorych dzieci i seniorów;

- zakupiliśmy podstawowy sprzęt telewizyjny i przeszkoliliśmy pierwszą grupę przyszłych dziennikarzy obywatelskich, z zamiarem uruchomienia telewizji internetowej NGOtv;
- w programie Giełda Talentów zrealizowaliśmy 8 filmów z udziałem seniorów, którzy opowiadali o swoich pasjach i zainteresowaniach.

2. Dotacja z programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy

W 2020 r. wygraliśmy konkurs i w 2021 r. otrzymaliśmy na realizację 2-letniego projektu pn. „PełnoAktywni – SamoSprawni” dotację z [Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy](#), finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

Czas realizacji projektu: **styczeń 2021 – czerwiec 2022**

Kwota dotacji: **48.465,00 EUR.**

W 2021 r. dzięki dotacji zrealizowaliśmy m.in. następujące działania:

- 30-godzinne szkolenie z podstaw języka migowego dla 18 osób
- 16-godzinne szkolenie strażnicze dla 14 osób działających w NGO
- Zajęcia w Akademii Samorzeczników dla 20 osób (samorzeczników)
- 2-dniowa wizyta studyjna w PSONI w Jarosławiu, u podkarpackich self-adwokatów
- Dokupiono także sprzęt dla telewizji NGOtv i odbyło się szkolenie połączone z warsztatami w terenie, dotyczące reportażu i dziennikarstwa obywatelskiego

3. NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA I OBSZARY AKTYWNOŚCI w 2021 roku

1. Zawiązanie Podlaskiej Sieci Samopomocowej „Podaj Dalej”

Nieformalną sieć lokalnych NGO i grup nieformalnych pn. Podlaska Sieć Samopomocowa „Podaj Dalej” (PSS Podaj Dalej) zawiązaliśmy w ramach Projektu „Podaj Dalej – Podlaska Sieć Samopomocowa”. Otrzymaliśmy na ten cel dotację w łącznej na 3-letni projekt wysokości 257.590 zł. Dotację z Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatywy Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030.

Projekt jest po to, aby skuteczniej nieść pomoc wszystkim, którzy z różnych powodów jej potrzebują. Pomysł na stworzenie takiej Sieci zrodził się podczas pierwszej fali epidemii Covid-19 (wiosną 2020). Postanowiliśmy zagospodarować tę niezwykłą energię i chęć niesienia pomocy, która spontanicznie w tak wielu z nas się wówczas pojawiła. Poprzez różnego rodzaju wsparcie, tworzymy lokalnym organizacjom, grupom nieformalnym, samorządom, liderom, młodzieży szkolnej, mieszkańcom Subregionu Bielskiego przestrzeń do samoorganizacji i współpracy. Projekt ma też charakter interwencyjny, gdyż

wspólne działania służą odbudowaniu relacji i więzi społecznych utraconych na skutek wielomiesięcznej izolacji oraz zdalnej nauki.

Na koniec 2021 r. do Sieci należało już 14 organizacji i grup nieformalnych z całego Subregionu Bielskiego.

Podsumowanie działań Sieci w 2021 r. <https://www.centrumnawschodzie.pl/podaj-dalej-ruszyla-podlaska-siec-samopomocowa/>

Wszystkie aktualności projektowe są na bieżąco zamieszczane tutaj: <https://www.centrumnawschodzie.pl/podaj-dalej/>

2. Rozwój samorzecznictwa (self-advokatury) osób z niepełnosprawnościami

Projekt samorzeczniczy realizujemy pod nazwą „PełnoAktywni-SamoSprawni”. Na projekt otrzymaliśmy w tym roku dotację z **Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy**, finansowanego z Funduszy EOG.

Projekt jest po to, aby osoby z niepełnosprawnościami (OzN) i ich rodziny ze wsi i małych miast na południu Podlasia odkryły w sobie sprawczość i skutecznie upominały się o równe prawa. Spośród wolontariuszy z niepełnosprawnościami (PełnoAktywni) oraz opiekunów OzN

przygotowujemy pierwszych na Podlasiu 12 samorzeczników (SamoSprawni). Ich działania wspierają lokalni sojusznicy. Samorzecznicy staną się mentorami dla młodych OzN, z którymi przeprowadzą akcje nt. praw OzN. Podejmą też dialog z samorządami. Ich działania nagłaśnia telewizja internetowa. Ważną częścią projektu będzie wizyta w Sejmie RP (w 2022 r.), gdyż pamięć o przebiegu sejmowych protestów OzN z 2018 r. nasuwa pytania o godne i równe traktowanie wszystkich obywateli upominających się o swoje prawa.

Projekt realizujemy w okresie od stycznia 2021 do czerwca 2022.

W tym czasie w ramach projektu:

- Prowadzimy zajęcia w Akademii Samorzecznictwa. Program obejmuje m.in.: Konwencję ONZ o prawach OzN i inne kwestie prawne, działania obywatelskie, animację, lobbying, wystąpienia publiczne;
- Uczymy NGO podstaw jęz. migowego;
- Szkolimy NGO z zakresu działań strażniczych;
- Przygotowujemy samorzeczników i ich sojuszników do pracy dziennikarskiej;
- Budujemy współpracę samorzeczników z sojusznikami OzN;
- Samorzecznicy i lokalni sojusznicy OzN wzięli w tym roku udział w wyjeździe studyjnym w PSONI w Jarosławiu i poznali samorzecznictwo w praktyce;
- W przyszłym roku samorzecznicy podejmą pracę w terenie i wraz z młodymi OzN przeprowadzą akcje, które zwrócą uwagę mieszkańców na ważne kwestie dotyczące praw OzN.
- Ponadto pomożemy 3 gminom podjąć konkretne działania, które pozwolą efektywniej angażować mieszkańców z niepełnosprawnościami w lokalne sprawy.
- Wraz z ekipą telewizji internetowej NGOtv kręcimy filmy, reportaże, a w 2022 r. udamy się do Sejmu RP.
- Na zakończenie projektu w czerwcu 2022 r. planujemy duże wydarzenie - Forum Samorzeczników.

Wszystkie informacje o projekcie i aktualności: <http://samosprawni.centrumnawschodzie.pl/>

Ponadto na Facebooku: <https://www.facebook.com/PelnoAktywni>

3. Uruchomienie telewizji społecznej NGO tv

Przy wsparciu ze środków dotacji programu NOWEFIO z NIW-CRSO kupiliśmy pierwszą kamerę i podstawowy sprzęt telewizyjny. Pprzeszkoliliśmy kilkanaście społeczników z NGO w zakresie wystąpień publicznych i rozpoczęliśmy przygotowania do uruchomienia telewizji internetowej. Po otrzymaniu także wsparcia z Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy dokupiliśmy sprzęt do pracy w terenie oraz nagrań studyjnych, wyłoniliśmy pierwszą 5-osobową grupę dziennikarzy obywatelskich i jesienią 2021 r. uruchomiliśmy telewizję NGOtv.

NGOtv to telewizja społeczna, obywatelska, zaangażowana. Jesteśmy grupą dziennikarzy obywatelskich. Działamy w podlaskich organizacjach pozarządowych. W naszych materiałach, relacjach, reportażach pokazujemy świat od dołu, a nie z góry. Polityka interesuje nas jedynie w kontekście jej wpływu na życie pojedynczego człowieka - obojętnie kim on, ona jest.

W 2021 r. nagraliśmy pierwsze materiały reporterskie oraz 8 filmów w programie „Giełda Talentów” z udziałem seniorów, którzy opowiadają o swoich pasjach i unikalnych zainteresowaniach (<https://www.centrumnawschodzie.pl/gielda-talentow/>)

Telewizja posiada swój kanał na Youtube: <https://www.youtube.com/@ngotv7216/featured>

Część nagrań można obejrzeć także na Facebooku:

<https://www.facebook.com/telewizjangotv#>

4. Rozwój wolontariatu razem z Korpusem Solidarności

Korpus Solidarności

Nasze Stowarzyszenie prowadzi od wielu lat PełnoAktywne Centrum Wolontariatu. Współpracujemy obecnie z ponad 100 wolontariuszami z całego Subregionu Bielskiego. Mamy także sprawdzonych koordynatorów wolontariatu. Współpracujemy też ze szkolnymi kołami wolontariatu. Wolontariusze wspierają działania zarówno naszej organizacji, jak i działania realizowane od tego roku wspólnie z innymi NGO w ramach prowadzonej przez nas Podlaskiej Sieci Samopomocowej „Podaj Dalej” (PSS Podaj Dalej).

We współpracy z Centrum Aktywności Społecznej Pryzmat z Suwałk, pełniącym funkcję regionalnego partnera Korpusu Solidarności w woj. podlaskim, także w 2021 roku nasi wolontariusze oraz koordynatorzy wolontariatu korzystali z wielu szkoleń, brali udział w spotkaniach, konferencjach, stażach. Wzięli także udział w akcjach Korpusu Solidarności takich jak: #PodlaskiePomaga „Wolontariat Pamięci” oraz #CzysteRzeki. W listopadzie podsumowaliśmy i nagrodziliśmy ich całoroczne działania: <https://www.centrumnawschodzie.pl/lokalnie-o-wolontariacie/>

Najaktywniejszych wolontariuszy i koordynatorów zgłosiliśmy także w corocznym konkursie Korpusu Solidarności na Wolontariusza Roku i Koordynatora Roku.

5. Mikołajkowy wolontariat

Organizatorem akcji „Mikołajkowy Wolontariat” od 2020 r. są nasi PełnoAktywni Wolontariusze. PełnoAktywni to duża społeczność, jesteśmy w całym Subregionie Bielskim. Są wśród nas: lokalne organizacje, szkolne koła wolontariatu, grupy nieformalne, osoby prywatne, instytucje. I jest nas coraz więcej! W tym roku zacieśniłmy współpracę pomocową w ramach Podlaskiej Sieci Samopomocowej „Podaj Dalej”. Zorganizowaliśmy zbiórkę rzeczową i finansową. Dary trafiły do dzieci mieszkających w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym w Bacikach Średnich. Z uwagi na nadspodziewany rozmiar tegorocznej zbiórki rzeczowej, część z darów trafiła także do dzieci ze szkół specjalnych – w Bielsku Podlaskim i w Siemiatyczach. Ponadto część rękodzieła szkolne koła wolontariatu zdecydowały się przekazać na kiermasze i aukcje na rzecz pomocy Rahimowi – choremu chłopcu z Hajnówki.

W tegoroczną akcję #MikołajkowyWolontariat2021 włączyli się wolontariusze współpracujący z NGO współpracującymi w ramach PSS Podaj Dalej oraz młodzi wolontariusze ze szkolnych kół wolontariatu w SP w Dziadkowicach, SP nr 3 w Bielsku Podlaskim, SP w Andryjankach, SP w Grodzisku.

Podsumowanie tegorocznej akcji #MikołajkowyWolontariat2021:

<https://www.centrumnawschodzie.pl/mikolajkowywolontariat2021-dziekujemy/>

6. Współpraca z Podlaskim Sejmikiem Osób z Niepełnosprawnościami (PSOzN)

Nasze Stowarzyszenie od 2019 r. jest członkiem Podlaskiego Sejmiku Osób z Niepełnosprawnościami (<https://podlaskisejmikon.pl/>). Celem PSOzN jest integracja i wspieranie podmiotów działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami w województwie podlaskim w ramach sieci skoordynowanej współpracy. Organizacje członkowskie PSOzN włączają się w tworzenie oraz realizację polityk publicznych, utrzymując dialog z krajowymi, regionalnymi i lokalnymi jednostkami administracji publicznej.

W dniu 11 października 2021 r. byliśmy współorganizatorem kolejnego, już czwartego wspólnego z PSOzN, Subregionalnego Konwentu OzN. W tym roku Konwent odbywał się pod hasłem „Przez samorzecznictwo do niezależnego życia”. Mocnym akcentem spotkania była projekcja filmu „Na Górze Tyrryry”. którego bohaterami są osoby z niepełnosprawnościami, niektóre mieszkające w DPS, będące członkami zespołu rockowego o nazwie „Na Górze”. Relacja z tegorocznego Subregionalnego Konwentu: <https://www.centrumnawschodzie.pl/o-niezalezny-zyciu-wlasnym-glosem/>

Partnerami tegorocznego Konwentu byli: Bielski Dom Kultury, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Subregionie Bielskim, Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Autentyczni. Patronat medialny: Telewizja NGOtv. Organizację wszystkich subregionalnych konwentów finansowo wspiera Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

7. Ekonomia społeczna, wsparcie dla NGO

Jesteśmy tzw. organizacją parasolową. W ramach naszych celów statutowych świadczymy szerokie wsparcie szkoleniowo-doradcze lokalnym NGO. Nasza prezeska jest od 2011 r. przedstawicielką NGO z powiatu siemiatyckiego w Podlaskiej Sieci Pozarządowej (PSP). Razem z PSP oraz z OWOP zorganizowaliśmy także w 2021 roku na południu woj. podlaskiego wiele działań informująco-wspierających dla lokalnych NGO.

Ponadto nasze Stowarzyszenie rozwija w Subregionie Bielskim ekonomię społeczną. Z naszej inicjatywy w 2012 r. powstała pierwsza w powiecie siemiatyckim spółdzielnia socjalna (Spółdzielnia Socjalna „Esskapada”). Także w tym roku pomogliśmy innym lokalnym organizacjom w podjęciu działalności gospodarczej i działalności odpłatnej pożytku publicznego.